

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

1. Lov om mineralske råstoffer m.v. i Grønland (råstofloven, energiministeriets lovebekendtgørelse nr. 88 af 8. februar 1989) indeholder i hovedsagen 2 grupper af bestemmelser:

a. Den ene gruppe af bestemmelser uddyber indholdet af den råstofordning for Grønland, hvis hovedprincipper fastlagdes i lov af 29. november 1978 om Grønlands hjemmestyre. I den nugældende råstoflov for Grønland findes disse bestemmelser i kapitlerne 1 og 5, der vedrører følgende grundelementer i råstofordningen:

- En fælles beslutningskompetence (gensidig veto-ret) for staten og hjemmestyret vedrørende de væsentlige dispositioner med hensyn til ikke-levende ressourcer i Grønland.
- Fordeling mellem staten og hjemmestyret af offentlige indtægter fra virksomhed vedrørende ikke-levende ressourcer i Grønland.
- Et paritetisk sammensat dansk/grønlandsk Fællesråd vedrørende Mineralske Råstoffer i Grønland.
- Forvaltningen af råstofområdet, der varetages af Råstofforvaltningen for Grønland med tilhørende institutioner under energiministeren.

Efter forhandling mellem Grønlands landsstyre og energiministeren ændredes denne gruppe af bestemmelser på en række punkter ved lov nr. 844 af 21. december 1988. Ved denne lov indførtes således en ændret fordeling mellem staten og hjemmestyret af offentlige indtægter fra virksomhed vedrørende ikke-levende ressourcer i Grønland, bestemmelser om anvendelse af råstoflovens koncessionssystem også med hensyn til vandkraftressourcer samt bestemmelser, hvorved hjemmestyrets indseende og indflydelse vedrørende forvaltningen af råstofområdet blev udbygget. Det fastsattes samtidig i en supplerende aftale mellem Grønlands landsstyre og energiministeren, at hver af parterne efter 1. januar 1995 kan kræve, at der med udgangspunkt i indvundne erfaringer og eventuelt ændrede forudsætninger optages drøftelser af, hvorvidt der er grundlag for en justering af råstofordningen.

I nærværende lovforslag indgår således ingen realitetsændringer af råstoflovens bestemmelser vedrørende råstofordningen. I enkelte bestemmelser i denne gruppe, der i lovforslaget findes i kapitlerne 1 og 9, foreslås dog ændringer af redaktionel og terminologisk karakter, jf. bemærkningerne til de enkelte bestemmelser.

b. Den anden gruppe af bestemmelser i den nugældende råstoflov for Grønland vedrører de former for virksomhed, d.v.s. forundersøgelse, efterforskning og udnyttelse af mineralske råstoffer m.v., der kan gives adgang til i henhold til loven samt de typer af rettigheder (forundersøgelsestilladelser samt henholdsvis efterforsknings- og udnyttelseskoncessioner), der kan meddeles i henhold til loven. Størstedelen af bestemmelserne i denne gruppe og således også hovedstrukturen i lovens koncessionssystem har i hovedsagen bestået uden ændringer siden den første lov om mineralske råstoffer i Grønland af 12. maj 1965.

Nærværende lovforslag indebærer gennemgribende ændringer af denne gruppe af bestemmelser i den gældende råstoflov med det formål at tilvejebringe et tidssvarende lovgrundlag samt mulighed for gennemførelse af en ændret strategi for nyttiggørelsen af mineralske råstoffer i Grønland, jf. pkt. 4-8 nedenfor.

2. Loven om mineralske råstoffer i Grønland fra 1965 med de ændringer, der fandt sted i henholdsvis 1969, 1978 og 1988, har i den forløbne periode været grundlag for råstofaktiviteter af vidt forskellig omfang og karakter.

Med hensyn til hårde mineraler har det mest markante projekt været minevirksomheden i Maarmorilik. Der meddeltes en efterforskningskoncession i 1965 og en udnyttelseskoncession til Greenex A/S i 1971. Produktionen af zink, bly og sølv indledtes i 1972 og fortsatte indtil 1990. Virksomheden aktualiserede en række problemstillinger dels vedrørende indpassningen af aktiviteter af denne art i det grønlandske samfund, dels af miljømæssig art. Virksomhedens udvikling kom imidlertid med tiden til at indebære betydningsfulde fordele for Grønland af navnlig beskæftigelsesmæssig og økonomisk art.